

חדשות

החקירה בפרשת השוחד בחברת החשמל נחשפת

"לכל אדם הדלק שלו. אחד זה כסף, שני זה נשים, שלישי זה אגו"

הקשרים, המזומנים ומועדוני החשפנות "למעמקת הקשר": אורן אהרונסון, לשעבר מנכ"ל סימנס ישראל, סיפר לחוקרי רשות ניירות ערך איך שיחד לכאורה את בכירי חברת החשמל לצורך זכייה במכרזים במאות מיליוני דולרים: "היו לי תכונות של צייד"

הוא עולם חד? ברגע שיש כספים שעוברים זה בהגדרה כספי שוחד? או שיש ערכוב של כספים לבנים ושחורים בערוץ כזה?

אהרונסון: "זה יכול להיות גם לא כספי שוחד. קח לדוגמה את דן כהן, אוקיי? הוא קיבל הרבה כסף... אני לא מגדיר את זה כשוחד פר סה".

בהמשך החקירה מסביר אהרונסון את השיטה בחלק מהמקרים: "באים אליי עם פתיקים, דן כהן בא אליי עם פתק, סיכמנו מראש מה הוא יקבל, הוא בא אליי עם פתק, אמר לי לאן להעביר לו...".

חוקר: "איך אתה יודע שהכסף עבר?"

אהרונסון: "אם אני לא שומע אחרת אז אני חר"

שב שהוא עבר... אנשים היו מתקשרים אחרי זה ואומרים תודה".

"לגרמנים יש ספירה מדויקת"

למחרת טען אהרונסון שהיו גם מקרים בהם אנשים לא ידעו בדיוק מה סכומי השוחד שהם ער"

מדים לקבל: "אתה לא מתחייב... אתה לא חותם הסכם על כספים פיקטיים. אתה עושה הערכות משלה, מגשש, אתה אומר דברים כמו 'אני אדאג לך' או 'משהו כזה'".

שכר "שכח" לספר לחוקריו את כל האמת: בארם שלפי דבריו נראה כי אמות המוסר שלו נמוכות מאוד; ובארם שעדותו מלאה חורים. לאורך מאות דפיה, חזרות המילים "לא זוכר" ו"אין לי מושג". הוא זוכר שנתן כסף, אבל לא זוכר כמה, לא זוכר מתי, לאיזה חשבון זה הועבר וועד.

ועדיין, חשוב לציין שעדותו של אהרונסון היא אחת מתוך שלל עדויות שגרמו לרשות ני"ע לצאת לפני כשבועיים בהודעת רשמית לפיה יש תשתית ראיתית להעמדת דין של בכירי חברת החשמל החשודים. תיק החקירה מסתמך על אלפי מסמכים שנאספו ברחבי העולם, ומעידים על העברות מחשבוניות של אנשי קשר לחשבוניות שמקושרים להם.

"דן כהן בא אליי עם פתק"

גרמה שהדברים שסיפר אהרונסון בחקירתו ב-10 בדצמבר 2014, הרחיבו גם את עיניו של חוקר ותיק ברשות ני"ע, שביקש להבין איך בדיוק השיטה עבדה.

חוקר: "העולם הזה, אני מנסה להבין את הסביבה העסקית, העולם הזה שבו צובעים כסף ככסף שר"

לשעבר בחברת החשמל, ולפני שבועיים המליצה הרשות להעמידם לדין בחשד לקבלת שוחד של כ-20 מיליון דולר. התיק הועבר לפרקליטות, וזו תחליט אם להגיש כתבי אישום בפרשה. בשלב זה כל החשודים מכחישים שנטלו שוחד, וטוענים שפעלו בתום לב לטובת חברת החשמל והצרכנים.

משפחה משודדת

מחקירתו המחודשת, בדצמבר 2014, עולה כי אהרונסון הוא נצר למשפחה משודדת לאורך דורות. לטענתו מנגנון השוחד החל אצל סבו, ישראל ציגלר, אחד הסוכנים של סימנס בארץ (סבא היה נוהג לתת מתנות לחג לאחת הפקידות בחברת חשמל והיא הייתה עוזרת לגו. הוא הכיר לי פקידה אחת וביקש שאסדר לה מקרר במתנה. סבא גם עשה את החיבור לאחר מאנשי הקשר, דרכם עברו כספי השוחד). לדבריו גם אביו, שעבד גם הוא עם סימנס, ידע על השוחד אך לא היה מעורב בנתינתו ("אבא שלי לא טיפוס שער" שה דברים כאלה. הוא ידע, אבל אני לא חושב שהוא אי פעם היה מסוגל להציע שוחד למישהו").

על פי חקירתו, הוא שיכלל את מה שכונה בחקירתו "שיטת ציגלר" למכונת משומנת ששלחה זרועות לקרביים של חברת החשמל, תוך שהוא משחרר כביכול את מקבלי ההחלטות והן את אנשי המקצוע, שאמורים לתת להם חוות דעת.

לפי דבריו, סימנס הצליחה לחזות את כל דרי"גי הניהול בחברת החשמל - מי"ר ועד המכרזים לשעבר, השופט דן כהן, דרך מנהלי אנשים וסג"ניהם, ועד מנהלי מחלקות ווטרים יחסית, שהיו אמורים לעסוק בהיבטים המקצועיים של הצעות המכרז.

ראוי לקרוא את הדברים בוהירות. מדובר בארם

מאת ליטל דוברביצקי וצח שפיצן

"אני יודע שלכל אדם יש את הדלק שלו. אחד זה כסף, שני זה נשים, שלישי זה אגו. היו לי תכונות של צייד בקטע הזה - ידעתי לחוש מה כל אחד רוצה, ולהתאים לו את השוחד שלו. לכל אחי יש גם את הקצב שלו. היו כאלה שאמרו שלא צריך אבל לא סגרו את הדלת. לפעמים זה היה תהליך, אבל בסוף לקחו". תכירו את מנכ"ל סימנס ישראל לשעבר אורן אהרונסון, שסיפר לרשות ניירות ערך איך שימן כביכול את חברת החשמל בתחילת שנות ה-2000, כדי לעזור לסימנס העולמית לזכות במכרזים.

רבים לא מכירים את השם, אך זוכרים את פרשת השופט והדירקטור בחברת החשמל לשעבר דן כהן, שעוב ב-2003 לפרו כשהרשות בעקבותיו. כהן נחשד שקיבל שוחד מסימנס תמורת קידום מכרז של חברת חשמל לקניית טורבינות במאות מיליוני דולרים. לבסוף הוט"גר לישראל, הורשע ב-2013 בהסדר טיעון, וגויירן ל-6 שנות מאסר. בסיפור אהרונסון היה ער מדינה, וסיפר לחוקרי רשות ניירות ערך על מנגנון השוחד, הכ"ספים שעברו, ופעולות שעשה כהן תמורת הכסף.

ניתן לומר שעדותו סגרה את התיק נגד כהן, אך בהמשך גילתה הרשות שאהרונסון לא סיפק לה את מלוא התמונה, והסתיר שער בכירים לשעבר בחברה קיבלו כביכול שוחד על מכרזי הטורבינות ומכרזים נוספים, ובהיקף גדול בהרבה מהסכומים שקיבל כהן. על פי החשד, הסכומים הועברו מסימנס לכבירים החשודים במזומן, בתוך כספת או בהעברה בנקאית, דרך חשבונית קטנה בחו"ל.

בעקבות הגילוי יצאו החוקרים לעוד סבב חקיר"רות בארץ ובעולם. בדצמבר נעצרו כמה בכירים

עידן גליקמן

אהרונסון חושף את הקודים

מה נכתב במיילים	למה הכוונה
"להעביר כסף למספר..."	במחשבו של אהרונסון נמצאה טבלה ובה שמות החשודים לכאורה בשוחד ומספרי הקוד שלהם. לפי החשד, היא שימשה אותם בתכונות מול בעלי חשבוניות הקש בחו"ל
"תוסיר 40 לסקוטיש"	שלם 40 אלף דולר לחשבון בבנק אוק סקוטלנד של דן כהן
"ספר תורה"	תשלום מזומנים בחו"ל
"מיני ספר תורה"	העברת כספים לאיש קשר בחו"ל לצורך תשלום מזומן

רקע

ליטל דוברוביצקי וצח שפיצן

"תמנון עברייני רב־זרועות"

לפני כשבועיים המליצה רשות ניירות ערך להעמיד לדין עובדי ציבור בכירים לשעבר בחברת החשמל, בח' שד שקיבלו מקונצרן האנרגיה סימנס, ספק מרכזי של החברה, שוחר המוערך בכ-20 מיליון דולר וטובות הנאה. זאת בתמורה להטית מכרזי ענק – בהיקף של כ-600 מיליון יורו – לסובתה. ב-5 ביולי עבר תיק החקירה לפרק ליתות מחוז תל־אביב (מיטו וכלכלה), והיא תחליט אם יוגשו כתבי אישום נפרשה. כל החשודים מכחישים את החשדות נגדם, ובשלב זה אין הכרעה שיפוטית לפיה הם נטלו שוחד. לפי ממצאי החקירה, העבירה סימנס בין השנים 2000-2005 כספי שוחד במיליוני דולרים לבכירים שונים בח' ברת חשמל, בהם דוד קון, שהיה משנה למנכ"ל החברה ויו"ר ועדת מכרזים; יעקב יאשה חאין, עד לאחרונה משנה למנכ"ל החברה, ובתקופה הנחקרת סגן מנהל אגף הייצור; ד"ר רוד אלמ קייס, שהיה סגן מנהל אגף תכנון; יונה שוייצר, לשעבר מנהל אגף תכנון הנד"ס; צבי אייל, שהיה מנהל מחלקה באגף תכנון; וחיים בר־נר, אז סגן מנהל אגף לתכנון הנדסי ומנהל מחלקה.

לטענת הרשות, השוחד ניתן להם בתמורה להעברת מידע, סיוע והשפעה שלהם על קבלת ההחלטות, להבטחת זכייתה של סימנס בפרויקטים שונים של חברת החשמל. ברשות טוענים כי השוחד הועבר בין השאר על ידי אורן אהרונסון, בתקופה הנחקרת מנהל חטיבת אנרגיה ותעשייה בסימנס יש־ראל ובהמשך מנכ"ל סימנס ישראל. בעבר שימש אהרונסון כעד מדינה נגד השופט והדיקטור לשעבר נחב' רת החשמל דן כהן, שהודשע בקבלת שוחד של 1.1 מיליון יורו, כדי להטות מנס. כהן הורשע קניית טורבינות גז מסייג. כהן הורשע ב־2013 בהסדר סיוען ומרצה כעת 6 שנות מאסר. לאחרונה שוחרר זמנית לקבלת טיפול רפואי. עם הרשעתו סברו רבים שהפרשה הסתיימה, אך כינואר האחרון נעצרו בכירים בחברת החשמל והפרשה שבה לכתורות.

בעת הבאתם למעצ, לפני מספר חודשים, טענו באי־כוחה של רשות ני"ע בפני בית המשפט כי "זו אחת מפרשות השוחד החמורות ביותר שהיו במדינה. מדובר בתמנון עברייני רב־זרועות, וביחס קחינות בין עובדים בחברת הח' שכל לחברת סימנס".

המייצגים בתיק את הפרקליטות מייצגים עו"ד יהודית תירוש; את אהרונסון עו"ד ז'ק חן; את חאין, עו"ד עפר ברסל ודב גלעד; את קון עו"ד ירון קוסטליץ; את אלמקייס, עו"ד עדי בראקי ורשמי גז; את חיים בר־נר עו"ד גלעד ברון וסיימון יניב; את אייל, עו"ד ד"ר יעקב רינור ועמית חרד; ואת שוייצר עו"ד רודור מתתיהו.

יאשה חאין, אז סגן מנהל אגף הייצור

דוד קון, אז משנה למנכ"ל ויו"ר ועדת המכרזים

אורן אהרונסון, לשעבר מנכ"ל סימנס ישראל

אהרונסון: "את חאין אני מגדיר כחבר. כשהיה כסף, רציתי לגמול לו. אחרי הזכייה אני חושב שאמרתיו לו 'שמרתי משהו בשבילך'. בסוף שילמתי לו, הוא לקח שוחד"

חוקר: "זה היה במסגרת נסיעות עבודה".
אהרונסון: "כן".
חוקר: "למה היה חשוב לך ללכת איתו למקום כזה?"
אהרונסון: "זה היה אישורו העמקת קשר. זה לא חיבור רגיל בין ספק ללקוח".
חוקר: "כלומר תכננת את זה מראש".
אהרונסון: "כן".
חוקר: "ידעת שיהיה לו גוד טיים. שיהיה מב' סוס".
אהרונסון: "כן".

"שיחק אותה כמו בתולה"

בתקירתיו פירס אהרונסון איך שיתר כביכול כל אחד מבכירי חברת החשמל לשעבר, למה היה צורך לשחד אותו, מה היה תפקידו במכ' רזים, ואילו סכומים, למיטב ידיעתו, קיבל כל אחד. בחקירתו ב־14 בדצמבר נשאל על דוד קון, שהיה משנה למנכ"ל ויו"ר ועדת המכרזים. אהרונסון מספר על הקשיים לפתות אותו לקחת את הכסף: "זה אחד שממדי היה קצין פולני כזה. שניה אני לא זוכר, אולי גם בברלין, אולי במ' לו משהו כמו 'שייצא משהו', כאילו שייצא לו משהו... זה הייתה סוג של פריצת דרך, כי קון היה תמי... שיחק אותה בתולה. כאילו קצין

אהרונסון: "קון זה אחד ששוחרר דיסטנס". חוקר: "אמרת לו מה הוא הולך לקבל? אהרונסון: 'תילין יורו או דולר. זה היה שלב מכריע מבחינת המכר. הוא ביקש את זה במזומן'"

"אני מכיר אותו שנים. מאוד חיבבתי והערכתיו אותו. איש מקצוע בחשמל, וגם יודע להתנהל מול אנשים, לשאת ולתת. הוא נגיד שהתחבבים שלו מחוץ לעבודה בעייתיים מבחינה מוסרית".
חוקר: "מה היו תחביביו?"
אהרונסון: "ההרגלים שלו סביב נשים".
חוקר: "אתה הלכת איתו פעם לוונציה?"
אהרונסון: "הלכתי איתו למועדונים כאלה, כן. אתה יושב, באות כל מיני מתחילות לה' תלבש עליך, באמת זה מגעיל אותי, ואתה קונה להן משקאות, כל כוס עולה איזה 100 או 300 יורו, והן לא מתביישות, מומינות, הן צמאות. באישהו שלב התנתקנו. אני חוזרת למלון, והב' כדי המשיך בשל".

חוקר: "הרווח את צמאונך".
אהרונסון: "אבל פה אני רוצה לציין: הוא התע' קש שהוא משלם".
חוקר: "היו מקרים אחרים שאתה שילמת".
אהרונסון: "היו מקרים ששילמתי".
חוקר: "איפה זה היה?"
אהרונסון: "פעם אחת זה היה בברלין. פעם שניה אני לא זוכר, אולי גם בברלין, אולי במ' קום אחר בגרמניה".
חוקר: "כמה שילמת שם?"
אהרונסון: "כסף קטן, כמה מאות יורו".

חוקר: "דן כהן סגר איתכם על סכום ספציפי".
אהרונסון: "כן. דן כהן סגר עסקה. רוב האנשים לא ידעו בדיוק כמה הם הולכים לקבל".
חוקר: "סימנס היו מחשבים מראש כמה אחוזי שוחד הם נותנים עבור כל פרויקט?"
אהרונסון: "לרעתי הם יודעים פחות או יותר כמה הם נוהגים לשלם שוחד בפרויקט מסוג כזה... תסמך על הגרמנים, אצלם יש ספירה מדויקת גם אחרי הנקודה".
חוקר: "בוא נמנה את הפרויקטים שבהם שילמו שוחד".

אהרונסון: "יש את המחזמים (מכרו הטורבינות, ל"ד וצ"ש), ואת ה-DMS (מערכת של סימנס שנוכשה בחצי מיליארד שקל ואמורה לקצר הפסקות חשמל, אך לטענת עובדים בחברה סב' לה מליקויים רבים, ל"ד וצ"ש), ויש את ה-high voltage שזה ה-GIS (מערכת הקשורה לתחום המתח הגבוה, בו היה חשד לקרטל בין סימנס לח' ברות נוספות, ל"ד וצ"ש)".
חוקר: "לא שולם שוחד מעבר לשלושת הפ' רויקטים האלה".
אהרונסון: "לא שולם שוחד מעבר לשלושת הפ' רויקטים האלה, אבל אני לא יודע מה היה קורה אם אתם, רשות ניירות ערך, לא הייתם מופיעים בחיינו, חיי סימנס ובחיי".
חוקר: "יכול להיות שבמקום שלושה היו שלו' שים".
אהרונסון: "אני חושב שכן".

"החשפניות היו צמאות"

מלבד סכומי הכסף, אהרונסון מתאר איך ניי' סה לבנות קשרים עם בכירי חברת חשמל בעת ביקורי עבודה בחו"ל. לצד מסעדות ומופעים, הוא מתאר מועדון חשפנות אליו לקח את אחד הבכירים. אהרונסון טען שזה "הגעיל" אותו, אבל מבחינתו זו הייתה עבודה. אהרונסון על הבכיר:

חדשות

← המשך מעמ' 3

"לכל אדם יש את החלק שלו"

פולני. הייתי צריך להיווה, כאילו זה בן אדם שזה מסוכן. בהמשך החקירה הוסיף: "ראיתי שנפל לו האסימון". חוקר: "הוא לא בעט אותך מהחדר?" אהרונסון: "הוא לא בעט אותי מה חדר, אבל אמר משהו שיכול להשתמע לשתי פנים". חוקר: "אמרת לו מה הולך לקבל?" אהרונסון: "מיליון יורו או דולה בכל זאת הוא היה משנה למנכ"ל ויורד ועדת מכרזים, כלומר הסמכות הטכנית העליונה". חוקר: "ואתה אמרת את הסכום מיליון דולר?" אהרונסון: "נרמזה לי". חוקר: "למה אמרת את הסכום הזה?" אהרונסון: "כי זה היה שלב די מכריע מבחינת המכרז, הוא היה בעמ' דה חשבוה וגם כי לכבוש אותו היה מאוד חשוב. זה בן אדם טכני, אולי הכי חשוב בחברת החשמל". חוקר: "מה היה הסיכום?" אהרונסון: "שהוא יקבל מיליון דולר". חוקר: "אחר כך הוא מוסיף שקוון אמר: 'אני רוצה את זה במומון'". חוקר: "איך הגבית?" אהרונסון: "זה היה לי די בשוק, אמרת, 'אני צריך לראות איך אני נעדר לזה'". חוקר: "אני מציג לך את פרוטוקול ועדת המכרזים העליונה של היריד קטרוני. מורכב בוועדה שבה סימנס זכתה במכרז של 3 הטורבינות בסך 300 מיליון יורו, ורואים פה שקוון ועוד חשוד בפרשת מכרזים כל הזמן לטובתכם. היה פה צמד שפעל לטובתכם בוועדה, ואת נקודת השיא בהקשר של המכרז הזה". אהרונסון: "נכון, אף שגם בלי התשלומים לדעתי היינו זוכים, כי ההצעה שלנו הייתה יותר וולגית ויותר טובה".

"לגבינו אני מצטער"

החשוד הכי בכיר אליו התייחס אהרונסון הוא יאשה חאין, עד רצמ' בר 2014 משנה למנכ"ל חברת חש' מל, ומי שהיה מיועד אפילו לתפקיד מנכ"ל החברה. מספר ימים לפני פרוץ החקירה הגלויה, הוא התפטר בשל "סיבות בריאותיות". בתקופה הנחקרת הוא היה סגן מנהל אגף הייצור. אהרונסון סיפר על הקשר האישי איתו והצער שלו על שסיכך את חברו הטוב.

אהרונסון: "חאין. אני מגדיר אותו חב' בלתי תלוי בבינוס. אני מאוד אוהב אותו. אדם חכם, תרבותי. איש טוב בעיניי. סברתי שאיפה שהוא יכול לעזור, הוא יעזור לי, בגלל החברות שלנו ושהיה כסף, רציני לגמול לו". חוקר: "אתה אומר שראית בו חבבה? אני יכול להגיד לך שגם ביומן שלך, 7.12".

אהרונסון: "אחרי זוכר בעל פה את יום ההולדת שלו?". חוקר: "אחרי זוכר בעל פה את יום הולדתו שלו?". חוקר: "ספר בכמה משפטים על

מערכת היחסים ביניכם". אהרונסון: "כמו שאמרתי, החזקתי ממנו באמת חברה חופשי ריברנו על דברים אישיים". חוקר: "הוא נתן לך מסמכים עם מידע פנימיים?" אהרונסון: "דיברנו חופשי אז הוא נתן לי אינפורמציות. נירות אני לא חושב שהוא נתן לי". חוקר: "תאר לי את הפעם הראשונה שזה בעצם עלה על השולחן, התש' לומים". אהרונסון: "לדעתי זה היה אחרי הוכייה במכרז, אני חושב שאמרתי לו משהו כמו 'שמרתי משהו בשבילי', ושוב, אני לא זוכר שהוא דרש. בסוף שילמתי לו שוחד, בסוף הוא לקח שוחד". חוקר: "שכנע אותי למה הוא ברשימת מקבלי השוחד מבחינתך". אהרונסון: "כי הוא היה במקום שבו כול לעזור. כי סימנס נתנה את הנישום האלה או השמן הזה, בשביל לשמן... הוא עשה את מה שהוא יכול בשביל שסימנס תזכה". חוקר: "וקיבל על זה כסף?" אהרונסון: "קיבל על זה כסף כדאי עבר". חוקר: "אז אני שואל שוב מה משוחד כזה?".

אהרונסון: "הבן אדם... הוא יכול להגיד לי 'אני לא רוצה'. אין לי ספק שהוא מצטער על זה שהוא עשה את זה, ואין ספק שאני מצטער ער שעשיתי את זה". חוקר: "למה שילמת ליאשה כסף מנקודת המבט של אורז?". אהרונסון: "הנושא הוא רצון להוקיר תודה ושהוא יהיה שבע רצון מסימנס. הוקרת תודה זה הרבה הכי מדויק שאני יכול להגיד על זה". חוקר: "מכל האנשים שלהם שילמת, לו אתה הכי מצטער ששילמת?".

אהרונסון: "כן". חוקר: "למה?". אהרונסון: "כי אני חושב שזה התפוצץ בפנים. זה לא היה שווה את זה לאף אחד. גם אם לא הייתי משלם, התוצאה הייתה אותה תוצאה וזה סיכך אותו. זה לא היה חכם".

תגובות

עו"ד איתן מעוז המייצג את דן כהן מסר: "דן כהן נשפט על מע' שיו ואין לו עניין להוסיף לעסוק בפרשה".

את תגובתו של עו"ד ירון קור סטליץ, המייצג את דוד קון, לא ניתן היה להשיג. יורגש כי בח' קירתו בדצמבר 2014 קון הכחיש בתוקף נטילת שוחד, וטען: "אמ' רתי ואני אומר את זה: לא קיבלתי שוחד מסימנס, ולא קיבלתי שוחד מאף אחד. לא קיבלתי שוחד מאורן אהרונסון. נקודה".

מעו"ד רב גלעד כהן ועפר בר' טל, סגנויו של חאין, לא הגיעה תגובה עד סגירת הגיליון.

ההצעה: 10% הנוחה בארנונה לעסקים בתוואי הרכבת הקלה

מגעים ראשונים בין משרדי האוצר, הכלכלה, הפנים, התחבורה וראשי הרשויות, לצורך קביעת פיצוי לעסקים ותנויות שייפגעו מהעבודות - שמתחילות היום • גם תושבים יפוצו: בחלק מהבתים כבר הותקנו מזגנים

מאת נד ליאור

בעלי העסקים הקטנים שלאורך תוואי הרכבת הקלה צפויים לקבל פיצוי על הסבל הרב שייגרם להם, על הירידה בהכנסות ועל היעדר לקוחות. כמו כן יפוצו לראשונה גם תושבים לאורך התוואי. העבודות להקמת הרכבת הקלה יתחילו הלילה בשעה 22:00 ויימשכו לפחות שבוע שנים.

לימון" נודע כי בימים האחרונים התקיימו מגעים ראשונים בין רא' משרדי האוצר, הכלכלה, הפנים, התחבורה, חברת נת"ע ועיריית תל אביב ומתאג' בעיריית שר האוצר משה כחלון, שר הפנים סילבן שלום, ושר הכלכלה אריה דרעי. הפגישות התקיימו לצורך מציאת פתרון שירמזע נזקים קשים ואף סגירת עסקים ופשיטות רגל לאורך תוואי הרכבת. עוד נודע ל"ממון" כי השר כחלון השתכנע שיש להעניק פיצוי לעסקים, למרות שממש' ער לימים האחרונים פקדי האוצר לא נענו לפניות לבחון יוזמה כזאת.

בין השאר התבקשו גורמים בכירים במשרדים הממשלתיים לבחון אפשרות ל-10% הנחה בארנונה לבעלי העסקים, בעת שהעבודות יתבצעו בפחית בית העסק או התנות שלהם. ההנחה עשויה להסותם כאלפי שק' לים בשנה לעסק. הנחות בארנונה אינן נסמכות הערים, ומשרדי האוצר והפנים חייבים לאשר אותן. כעת מתגבשת הרעה במשרדים האלה שיהיה צורך להיעתר ליוזמה כזו. כמו כן דובר על סיוע מסיבי של העיריית לעסקים, במתכונת מתקצב המדינה. אחת ההצעות היא לבחון לראשונה, מתן הנחה או דחייה בת' שלומי המסים למדינה.

פיצוי בחמש ערים

הריונים החלו רק בשבוע האחרון, למרות שמועד תחילת העב' נדון

רות יודע כבר חודשים אחרים. השר שלום תומך במתן חבילת סיוע לע' סקים, ביוזמת משרד האוצר וחברת נת"ע. על האוצר, לרבינו, להעביר כספים לרשויות המקומיות שבתחתון מן יבוצעו העבודות בשנים הקרובות, כדי שלא יעניקו הנחה משמעותית בארנונה לבעלי העסקים שלאורך תוואי הרכבת הקלה והתחתית. הפיצוי צפוי להינתן בחמש הע' רים שבתחומן יבוצעו העבודות: תל-אביב-יפו, רמת-גן, פתח-תקווה, בני-ברק ובת-ים. הבעיה היא שגובה מסי הארנונה לשנת 2016 כבר נקבע בערים אלה, וכעת יהיה צורך לשנות אותם לבעלי העסקים הרלוונטיים, אם וכאשר הנושא יסוכם, באישור משרדי האוצר והפנים.

עד כה כבר הושקע לא מעט כסף כדי להקל על הציבור. בין השאר מקי' מים חינוכים לרכב הפרטי, בעלות של

מתי יחלו העבודות *

היום < תחנת אלנבי

16.8 < תחנת קרליבך

27.8 < תחנת ביאליק ר"ג

6.10 < שאול המלך

6.10 < ארלוזורוב

* בתחנת יהודית בתל-אביב ובאבא הלל ברמת-גן העבודות כבר החלו

כ-10 מיליון שקל, כדי שהציבור יי' למרכזי הערים בתחבורה ציבור' יוזמה נוספת היא להקל על התושב' שלאורך התוואי. כדי למנוע מצב' האבק גורם לשיבוש מהלך' הח' התקין בבתיהם, בימים האחרונים ס' מותקנים - ביוזמת מבצעי הפרויק' מזגנים בבתי תושבים בחדרים הפ' לאורך התחבורה. עלות הפיצוי' תגיע למאות אלפי שקלים.

"עסקים שקופים"

במקביל פנה בסוף השבוע מ' שפיא, מנכ"ל ארגוני העצמא' לה', לשר דרעי בפנייה רחוק' "אסור לגרום לבעלי העסקים ח' נים בתוואי הרכבת הקלה בתל-א'א